

לפועליהם. מקשים בכך על איתור פרי גנוב. אנשי הסיירת מיסדו את עניין החלר קה. קבעו שפרי יינתן באופן חוקי לפועלים רק בימי שישי ויצורף אליו אישור שהודפס במיוחד לצורך זה. אך לא הכל הולך חלק. "חקלאים רבים לא ממלאים לדאבוננו אחרי ההוראות," אומר יואל.

פני שבוע הוחלט על מיבצע מקיף. הוצבו מחסומים בכל הצירים המובילים לעמק-הפר וממנו. "למעשה סגרנו את כל האיזור הרמטית," הסביר יואל, "שכן דרכי העפר בין השדות בוציות בעיקבות הגשמים האחרונים והאפשרות היחידה להוציא פרי היא דרך הכבישים הראשיים." כל מכונית שעברה בכביש נבדקה. התוצאות היו מפתיעות. הסתבר שגניבת הפרי למרות כל המאמצים הפכה לטבע שני.

החמ"ל (חדר-מילחמה) של המיבצע נקבע בחצרו של יואל. שקם ממיטת חוליו אחרי דלקת-ריאות בה חלה. הוא כלל גם את מאיר פחימה, קצין צעיר ממשמר-הגבול, יחיאל אלישע, רכז-הביטחון ממושב הדר-עם הסמוך ויצחק בן-זאב, אהרונצ'יק שסייר עם רכבי-הסיור בין המחסומים השונים. מכשיר-הקשר פלט דיווחים שוטפים מהשטח. "טנדר עם שקי-פרי נתפס," מודיע עם ממחסום קלנסואה. "שלח אותו עם שוטר לצומת בית-לדוד" פקד מאיר והחמ"ל כולו יצא למקום. בצומת, אחרי שהעפין עין בכמות הפרי שבארנו הטנדר ואחרי חקירה קצרה החליט יואל לשלוח את הטנדר אחר כבוד למישטרת נתניה. מכונית טובראו אדומה נעצרת בחריקה.

סיירת תפוזים לוכדת בוזזים

הקרובות של צה"ל שבקרב תושבי האיזור. ההיענות היתה עצומה. יואל (59). חבר מושב בית-יצחק, הוא שומר ותיק. נסיונו מתחיל עוד בשנת 1935 כאשר היה איש אגודת-השומרים של ההגנה. במלחמת העצמאות היה יואל מפקד פלוגה בגבעתי, השתחרר מצה"ל בדרגת רס"ן והיה עד לאחרונה חבר הנהלת אגד. הוא מייצג את דמות השומר הקלאסי כפי שהצטיירה מסיפורי ראשית ההתיישרות של לפני קום המדינה: חובב סוסים מושבע, שבחצר מישקו מתרוצץ סייח ערבי אציל, מקיים קשרים אמיצים עם ערבים; מספר עד אור הבוקר סיפורי ניקמות-דם והסיפות שהסתיימו בחצרו. אגדות סולחות וחתונות שאירגן עם השכנים שמעבר לקו-הירוק.

את סיירת-התפוזים, בניגוד לסיירת הבטיחות, שאנשיה מכונים "סיירת תפוז" על צבע מדיהם, אין זה כינוי של לעג.

יואל מיצפון, שמונה לתפקיד רכז הסיירת, ויצחק בן-זאב שהוא רכז הביטחון במועצה האזורית, החלו לנעים מתנדבים מקרב יוצאי הסיירות והיחידות

השקייה, או שקים של חומרי-הדברה. מחירו של ליטר אחד של חומר הדברה נע בין 150-400 ל"י. טנדר בודד יכול "להרים" בלילה אחד מיטען בערך 100,000 ל"י ללא מאמץ מיוחד. במושב קדימה נגנבו בלילה אחד חומרי הדברה בשווי 70,000 ל"י בקיבוץ גבעתיים נגנבה מכונה חקלאית ששוויה 20,000 ל"י. בני עמק-הפר החליטו להגיב. הם הקימו

פרי גנוב שוטרי משמר-הגבול ואנשי סיירת התפוז זימ בודקים פועלי-פרדסים בתום עבודתם. הם מצליחים אותם להריק את תוכן חביונותיהם וזאת מתברר כי רבים מהם, כמו אלה בתמונה, נוטלים עימם גם את פרי הזהב.

ומתוכה מונק ראיס יהודי. הוא חושש ל-עתיד עסקיו ומנסה למנוע את אכיפת-החוק על פועליו. "אם לא יתנו להם לקחת פרי — לא יהיו פועלים," הוא מזהיר. זה לא עוזר. הוא נשלח למשטרת נתניה. "מחר יביאו אישור מאחד החקלאים באיזור שהפרי ניתן להם כחוק מפרדסו," הפטיר יואל מתוך הכרת המציאות. במחסום טול-כרם, הממוקם בצומת שלפני העיירה, רבה העבודה. מכל מכונית העוברת במחסום מוציאים השוטרים שקי פרי. כמויות קטנות מוחרמות ובעליהן מורשים להמשיך בדרכם. אלה שנגנבו כמויות גדולות מואשמים בו במקום בעבירה פלילית. לקראת ערב כבר הסתגנה הידיעה על המיבצע אל הפועלים. כבוד מועד הם דאגו להיפטר מהפרי לפני שהגיעו למח-סומים. נהגי המניות שעברו במחסום בדרכם לאסוף פועלים שסיימו את עבודתם הזהירו את גונסיהם לבל יקחו פרי. ואומנם רוב תאי המטען במוניות היו ריקים. בתום יום המיבצע הצליחו אנשי הסיירת לאסוף טונות של פרי אותו ניסו לגנוב. ליום אחד זה אולי ירתיע. אבל מחר שוב יורמו טונות של תפוזים מתוך הפרי דסים — לא לייצוא, אלא לכלי הבונוס.

יחד עם עוזרו, אהרונצ'יק גל, אף הוא איש אגד לשעבר ("אפשר לומר שאגד השתלט על הגניבות בעמק") למדו את הבעיות המאפיינות את תופעת הגניבות החקלאיות, ופיתחו את שיטות המנע. ניר-כשו מספר גיפים שהותאמו למטרה זו והוחל בסיוור-לילה בפרדסים תוך ביצוע מארבים וחסימות בדרכי הגישה לפרדסים. מישמר-הגבול נירתם אף הוא לעזרת בעלי היוזמה. התוצאות לא אחרו לבוא. תוך ימים ספורים נתפסו טנדרים של ראיסים המחזירים את הפועלים מעבודתם, כשהם עמוסי פרי. נתפס שומר שלא עמד בפיתוי ונהג ליטול עימו כמויות נכבדות מהפרי עליו אמור היה לשמור. "אנחנו מתכוונים להוכיח שלא משתלם לבוא ולקחת פרי," אומר יצחק בן-זאב המושבניק מבית-ינאי. פרי ורכוש חקלאי לא יהיה הפקר בידי חומסים המחפשים רווחים קלים. החקלאי עמל קשה ורוצה לראות ברכה בעמלה, אנו נמנע את הגול. הבעיות הגניבות בפני יואל וחבריו אינן קלות. הם אמורים להתמודד עם מערך מודיעין משובכלל העומד לרשות הגנבים, עם קבלני-עבודה בעלי אגרוף, וגם עם החקלאים עצמם. החקלאים מחלקים מידי פעם פרי במתנה

החוק מיוצג במיבצע על-ידי יחידת משמר-הגבול, שמפקדה מפקח מאיר פחימה. התגייס לשירות ב"מג"ב. מפקדו החדש של משמר-הגבול ניצב צבי בר מעניק עדיפות סיוע לסיירת הפרי.

מהמטכ"ל לפרדס עבר סא"ל (מיל.) יצחק בן-זאב, איש מושב בית-ינאי, שהיה ניספח צה"ל באוגנדה. כיום הוא רכז הביטחון במועצה האזורית עמק-הפר.